

دستورالعمل نحوه رعایت اصول بهداشتی در مرغداری ها

در راستای اجرایی شدن بند ب ماده ۲ و همچنین مواد ۱، ۴، ۶، ۷، ۹، ۱۱، ۱۵، ۱۶، ۱۸، ۱۹ و ۲۱ قانون مدیریت پسماندها و به استناد ماده ۶۸۸ قانون مجازات اسلامی، با توجه به اینکه برای کاهش پسماندها اصول بهداشتی در مرغداری ها باید رعایت شود، لذا اجرای دستورالعمل ذیل برای این امر ضروری است.

هدف: ارائه راهکارهای اجرایی برای رعایت اصول بهداشتی در مرغداری ها

مسئولیت: مسئولیت اجرای این بحث با مرغداران می باشد.

دامنه: این دستورالعمل برای کلیه مرغداری ها لازم الاجرا است.

مفاد مورد نظر:

- جوجه‌های یکروزه باید درجه یک بوده و تمام جوجه‌های ضعیف ، ریز ، فلج ، دارای منقار کج و غیر عادی ، ورم ناف و یا چسبندگی مقعد هستند باید جدا و بلافاصله معدوم گردند.
- جوجه‌ها و مرغها در تمام طول نگاهداری باید از تغذیه مناسب چه از نظر کیفی و چه از نظر کمی برخوردار باشند..
- در هر مزرعه فقط باید یک سن و یک نژاد نگاهداری شود .
- انواع پرندگان مختلف در یک واحد نگهداری شوند.
- مرغهای بیمار بموقع شناسایی و جداسازی شده و معدوم شوند.
- معدوم کردن تلفات در کوره‌های مخصوص و یا استفاده از چاههای عمیق برای مدفون کردن لاشه‌ها بنحوی که باعث آلودگی آبهای زیرزمینی نگردد .

- ماشینهای حمل غذا قبل از ورود به تاسیسات مرغداری ضدعفونی شوند.
- از کارتن‌ها و جعبه‌های مخصوص حمل تخم‌مرغ و شانه برای یکبار استفاده شود.
- قفس‌ها قبل از ورود به مزرعه ضدعفونی شوند.
- دیواره ساختمانی یا توری مطمئن در دور مزرعه جهت جلوگیری از ورود دامها و حیوانات وحشی تعبیه شود.
- از ورود اشخاص مختلف به هر عنوان به مرغداری جلوگیری شود.
- واکسیناتور و کارگران به مزرعه باید با لباس مخصوص و کامل سرهم و چکمه صورت گیرد و قبلا ضدعفونی شود .
- مطمئن باشید که موشهای صحرائی موشهای خانگی و پرندگان وحشی بداخل سالن راه نداشته باشد .
- بستر پوشالی باید عاری از آلودگی و کپک زدگی باشد .
- از سیلوی دان استفاده کنید .
- پس از تخلیه لانه از ماکیان و قبل از ریختن سری جدید عملیات زیر باید انجام شود:
 - خارج کردن کامل بستر از لانه و از محوطه مرغداری
 - خارج کردن وسائل قابل انتقال از لانه بردن آنها به قسمت شستشو و ضدعفونی
 - پاک کردن سقف - دیواره‌ها و پنجره‌ها از گرد و غبار و کثافات و امثال آنها
 - شستشوی کامل لانه و وسائل با آب تمیز و با فشار و تمیز ساختن وسائل برقی لامپها و هواکشها
 - آغشته ساختن در و دیوار و پنجره‌ها و وسائل با ماده ضدعفونی کننده مطمئن حداقل بمدت ۲۴ ساعت .
- شعله دادن کف و دیواره‌ها و بخصوص شکافها و درزهای موجود در لانه
- باز گذاشتن پنجره‌ها و تهویه لانه بمدت چند روز .

- آماده ساختن آشیانه برای جوجه ریزی بعدی .
- تخلیه و نظافت و ضدعفونی انبار ذخیره دانه .
- استفاده از فرمالین ۲ درصد برای ضدعفونی سالنها بمدت ۲۴ ساعت در حرارت ۲۵ درجه سانتیگراد با دربهای بسته سالنها مناسب است .
- عملیات شستشو و ضدعفونی در شرایطی که بیماری وجود داشته است :
- خارج کردن کامل بستر از لانه و از محوطه مرغداری و سوزانیدن و معدوم کردن آن .
- خارج کردن وسائل قابل انتقال از لانه و بردن آنها به قسمت شستشو و ضدعفونی .
- شستشوی کامل لانه و وسائل با آب جوش حاوی مواد پلشت بر .
- پاشیدن مواد ضدعفونی قوی با غلظت حداکثر بوسیله سمپاش در کف و دیوارهای آشیانه و آغشته کردن وسائل با آنها و پاشیدن مواد حشره کش و پارازیت کش در آشیانه و اطراف آن .
- شعله دادن و سوزاندن دقیق کف و دیوارهای آشیانه
- دود دان لانه بوسیله مواد شیمیائی مانند فرمالین یا گوگرد برای این منظور تمام وسائل را باید در لانه قرار داده و سپس هواکشها و پنجرهها و روزنهها را کاملا مسدود کرد و پس از ضدعفونی بمدت ۲۴ ساعت در آشیانه را بست .
- بسته به شدت و نوع بیماری بخصوص بیماری نیوکاسل آشیانه را باید حدود یک ماه خالی گذاشت و تهویه نمود و از ورود اشخاص بداخل آن جلوگیری کرد .
- پاشیدن مواد ضدعفونی در اطراف آشیانه و شعله دادن اطراف آن و آماده نمودن آشیانه برای جوجه ریزی بعدی .
- الف- برنامه واکسیناسیون بسته به مناطق مختلف ممکن است متفاوت باشد . لذا از راهنمایی دامپزشکان استفاده شود .
- ب - بطور کلی فقط ماکیان سالم باید واکسینه شوند .

پ - به تاریخ مصرف واکسن و تازه‌گی آن توجه شود .

ت - برنامه واکسیناسیون انجام شده - تاریخ و شماره سریال واکسنهای مصرفی را در دفتر مخصوص یادداشت کنید .

- واکسیناسیون انفرادی بطور کلی موثرتر بوده و توسط ماکیان بهتر تحمل میشود ولی نیروی کارگری بیشتری را طلب میکند. بمنظور کاستن دفعات دستکاری طیور بهتر است واکسیناسیونهای انفرادی را همراه و همزمان با انتخاب جوجه‌ها (سلکسیونها) انجام دهید .
واکسیناسیون آشامیدنی :

الف - برای رقیق کردن واکسن فقط از آب خالص و تمیز بدون مواد ضدعفونی استفاده کنید .

ب - میزان واکسن و آب همراه آن را طوری محاسبه کنید که واکسن طی مدت ۲ تا ۴ ساعت کاملاً مصرف شود .

پ - طیور را قبل از خوردن واکسن بدین ترتیب مدت حدود 2 ساعت تشنه نگه دارید . در هوای گرم و تابستان بسته بمیزان گرما از این مدت بکاهید .

ت - بمنظور حفظ تیترو ویروس در محلول واکسن به هر لیتر آب دو گرم پودر شیر خشک بیافزائید واکسیناسیون بطریق اسپری :

- اینگونه واکسیناسیون خیلی موثر است ولی گاهی باعث عوارض جانبی منفی میشود. توصیه میشود در سنین زیر ۳ هفتگی از اسپری بارانی و از ۳ هفتگی به بالا از اسپری غباری استفاده شود .

- واکسیناسیون مجدد بر علیه بیماری مارک در بعضی از کشورها در مواردی که جوجه‌ها مسافت طولانی را تا رسیدن به مزرعه مورد نظر پیموده باشند توصیه میشود .

-مصرف آنتی‌بیوتیک و ویتامین‌ها بمدت ۲ تا ۳ روز پس از واکسیناسیون میتواند از تاثیرات جانبی منفی واکسنها جلوگیری کند . اما شرایط خاص محیط و مزرعه در این مورد باید قبلاً مورد توجه قرار گیرد .